Vorráðstefna Greiningar- og ráðgjafarstöðvar 29. apríl 2021

Samþætting þjónustu í þágu farsældar barna – innleiðing og tækifæri

Anna Tryggvadóttir
Halldóra Dröfn Gunnarsdóttir

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið

Undirbúningur

Ráðstefna um snemmtæka íhlutun.

Viljayfirlýsing fimm ráðherra og Sambands íslenskra sveitarfélga.

Þingmannanefnd um málefni barna.

Stýrihópur Stjórnarráðsins í málefnum barna

Undirbúningur

Boð um víðtæka þátttöku og samráð og tilnefnt í hliðarhópa.

Vinnufundur hliðarhópa.

Ráðstefnan Breytingar í þágu barna í Hörpu.

Samning frumvarpa

Fyrst unnið að frumvörpum til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna, Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála.

Fyrstu drög frumvarpsins send öllum þátttakendum í hliðarhópum og völdum hagsmunaaðilum.

Frumvarpsdrög

Fumvarpsdrög kynnt í samráðsgátt stjórnvalda.

Frumvörpin kynnt sveitarfélögum, ríkisstofnunum, samtökum fagfólks og öðrum hópum.

Umsögn Persónuverndar.

Hagrænt mat og fjárhagsleg áhrif.

Þingleg meðferð

Frumvarp til laga um samþættingu þjónustu í þágu barna

Frumvarp til laga um Gæða- og eftirlitsstofnun.

Frumvarp til laga um Barna- og fjölskyldustofu.

Breytingar á lögum um GRR.

Breytingar á barnaverndarlögum.

Frekari laga- og reglusetning

Breytingar á ýmsum lögum vegna samþættingar á málefnasviðum FRN og fleiri ráðherra.

Breytingar og setning relgugerða.

Innleiðing og gildistaka

Undirbúningur gildistöku og innleiðing.

Innleiðingahópar.

Gildistaka 1.janúar 2022.

Stigskipt þjónusta

Stigskipting þjónustu í þágu barna

Fyrsta stig

Grunnþjónusta og snemmtækur stuðningur.

Tengiliður þjónustu í þágu farsældar barns.

Annað stig

Markvissari stuðningur.

Málstjóri þjónustu í þágu farsældar barns, stuðningsteymi og stuðningsáætlun.

Þriðja stig

Sérhæfðari stuðningur.

Málstjóri þjónustu í þágu farsældar barns, stuðningsteymi og stuðningsáætlun.

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið

Á <u>fyrsta stigi þjónustu</u> í þágu farsældar barns er annars vegar veitt grunnþjónusta og hins vegar einstaklingsbundinn snemmtækur stuðningur í nærumhverfi barns.

- Stuðningur veittur í samræmi við frummat á þörfum barns og fylgt eftir á markvissan hátt.
- Mestmegnis þjónusta frá einum þjónustuveitanda, umfram almenna grunnþjónustu.
- Áhersla á bætta líðan og framfarir.

Barn getur notið þjónustu frá fleirum en einum þjónustuveitanda á fyrsta þjónustustigi.

Áskoranir barns sem þarf einstaklingsbundna þjónustu á fyrsta stigi:
- Oft tímabundnar.
- Skólasókn, þroski, hegðun, einelti, heilsufar, félagslegar aðstæður.

Áskoranir innan fjölskyldu sem hafa áhrif á líðan barns og kunna að leiða til þess að barn þarf einstaklingsbundna þjónustu á fyrsta stigi:
- Foreldrar upplifa vanmátt í uppeldishlutverki og óska eftir ráðgjöf/stuðningi/hvatningu/námskeiðum.
- Systkin eitt eða fleiri eru að takast á við vandamál tengt heilsu, fötlun eða hegðun.
- Foreldri/ ar eiga lítið bakland, eru á flótta frá heimaríki o.s.frv.
- Foreldrar búa við fátækt eða heilsubrest .

Tengiliður:

Einstaklingur í nærumhverfi barns t.d. innan heilsugæslu eða skólakerfis. Hann hefur næga þekkingu til að geta verið foreldrum og barni innan handar ef þörf krefur.

Á öðru stigi er veittur markvissari stuðningur.

- Stuðningur veittur í samræmi við faglegt mat og/eða frumgreiningu á þörfum barns.
- Börn sem fá þjónustu á þessu stigi hafa þörf fyrir fjölbreytilegri þjónustu sem er veitt af fleiri en einum þjónustuveitanda.
- Ljóst er að stuðningur á fyrsta stigi mun ekki bera árangur eða hefur ekki borið árangur.
- Þörf fyrir annars stigs þjónustu getur verið tímabundin eða veitt til lengri tíma.

Áskoranir barns og fjölskyldu sem þurfa annars stigs þjónustu:

- Geta verið af heilsufarslegum, námslegum og félagslegum toga.
- Markvissari stuðningur og þörf fyrir samþættingu þjónustu tveggja eða fleiri þjónustuveitenda og eftirfylgd.
- Stuðningur sem veita ber barni á þessu stigi er umfangmikill og líkur standa til að þörfum þess sé ekki mætt nema viðbrögð þjónustuveitenda séu samræmd.
- Dæmi um þjónustu á öðru stigi er ýmiss stuðningsþjónusta á vegum heilbrigðis, félags og skólaþjónustu.

Málstjóri:

Starfsmaður félagsþjónustu sveitarfélags. Sveitarfélag getur tilnefnt annan málstjóra, t.d. ef þarfir barns liggja fyrst og fremst innan skólakerfis eða heilbrigðiskerfis. Málstjóri kallar saman stuðningsteymi og ber ábyrgð á gerð stuðningsáætlunar.

Á <u>þriðja stigi þjónustu</u> er veittur einstaklingsbundinn og sérhæfðari stuðningur sem er fjölþættur og veittur til lengri tíma.

- Stuðningi er ætlað að tryggja að farsæld barns sé ekki stefnt í hættu.
- Sérhæfðari stuðningur er veittur í samræmi við fjölþætt ítarlegt mat og/eða greiningu á þörfum barns.
- Ljóst er að stuðningur á fyrsta eða öðru stigi mun ekki bera árangur eða hefur ekki borið árangur.
- Þörf fyrir þriðja stigs þjónustu getur verið tímabundin eða veitt til lengri tíma.

Áskoranir barns og fjölskyldu sem þurfa þriðja stigs þjónustu:

- Aðstæður barns með þeim hætti að skortur á viðeigandi stuðningi og úrræðum getur haft alvarlegar afleiðingar og ógnað heilsu þess og þroska.
- Afleiðingar skorts á stuðningi á þriðja stigi eru alvarlegri en á öðru stigi.
- Dæmi um þjónustu á þriðja stigi: vistunarúrræði á grundvelli barnaverndarlaga, umfangsmikill og fjölþættur stuðningur við fötluð börn og langvarandi sjúkrahúsdvöl barna, búseta barns utan heimilis til fullorðins ára.

Málstjóri:

Sama hlutverk og á öðru stigi nema um barnaverndarmál sé að ræða.

Stigskipting þjónustu í þágu barna

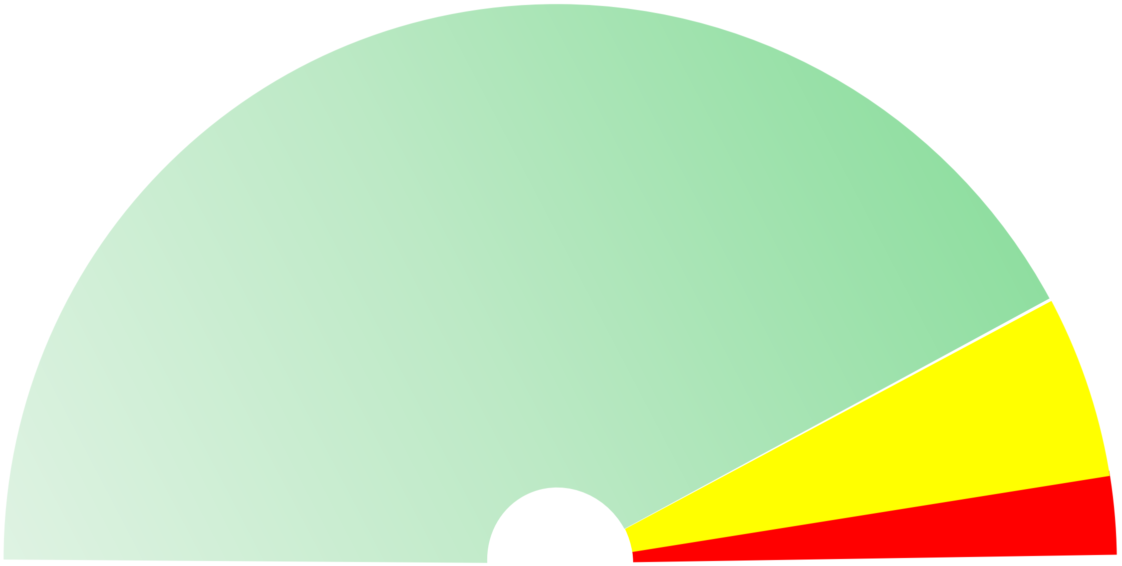

Snemmtækur stuðningur og samþætting þjónustu

Snemmtækur stuðningur – ábyrgð þjónustuveitenda

Taka eftir og greina vísbendingar um að þörfum barns sé ekki mætt

Bregðast við vísbendingum um að þörfum barns sé ekki mætt

Leiðbeina um samþættingu og heimild til að vinna persónuupplýsingar

Miðla upplýsingum til tengiliðar sem hefur samband við foreldra og barn

Heilsugæsla

Leikskóli

Grunnskóli

Framhaldsskóli

Félagsþjónusta

Tengiliður

Öll börn skulu hafa aðgang að tengilið.

Veitir upplýsingar um þjónustu, aðstoðar við að tryggja aðgang að mati á þörfum, skipuleggur og fylgir eftir samþættingu fyrsta stigs þjónustu o.fl.

Fyrsta stigs þjónusta.

Kemur áfram upplýsingum um þörf fyrir tilnefningu málstjóra.

Málstjóri og stuðningsteymi

Félagsþjónusta

Barnavernd

Sveitarfélög tilnefna málstjóra ef barn hefur þörf fyrir fjölþætta þjónustu á öðru og/eða þriðja stigi til lengri tíma.

Veitir ráðgjöf og upplýsingar um þjónustu og aðstoðar við að tryggja aðgang að mati og/eða greiningu á þörfum.

Ber ábyrgð á að leiða stuðningsteymi.

Stuðningsteymi gerir skriflega stuðningsáætlun þar sem þjónusta er samþætt.

Barna- og fjölskyldustofa

Samræmingaraðili og verkfærakista.

Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála

Eftirlitsaðili með velferðarþjónustu og samþættingu.

Framhald breytinga

Undirbúningur

- Ráðstefna um snemmtæka íhlutun.
- Viljayfirlýsing fimm ráðherra og Sambands íslenskra sveitarfélga.
- Þingmannanefnd um málefni barna.
- Stýrihópur Stjórnarráðsins í málefnum barna

Undirbúningur

- Boð um víðtæka þátttöku og samráð og tilnefnt í hliðarhópa.
- Vinnufundur hliðarhópa.
- Ráðstefnan Breytingar í þágu barna í Hörpu.

Samning frumvarpa

- Fyrst unnið að frumvörpum til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna, Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála.
- Fyrstu drög frumvarpsins send öllum þátttakendum í hliðarhópum og völdum hagsmunaaðilum.

Frumvarpsdrög

- Fumvarpsdrög kynnt í samráðsgátt stjórnvalda.
- Frumvörpin kynnt sveitarfélögum, ríkisstofnunum, samtökum fagfólks og öðrum hópum.
- Umsögn Persónuverndar.
- Hagrænt mat og fjárhagsleg áhrif.

Þingleg meðferð

- Frumvarp til laga um samþættingu þjónustu í þágu barna
- Frumvarp til laga um Gæða- og eftirlitsstofnun.
- Frumvarp til laga um Barna- og fjölskyldustofu.
- Breytingar á lögum um GRR.
- Breytingar á barnaverndarlögum.

Frekari laga- og reglusetning

- Breytingar á ýmsum lögum vegna samþættingar á málefnasviðum FRN og fleiri ráðherra.
- Breytingar og setning relgugerða.

Innleiðing og gildistaka

- Undirbúningur gildistöku og innleiðing.
- Innleiðingahópar.
- Gildistaka 1.janúar 2022.

Helstu breytingar á lögum um Greiningar- og ráðgjafarstöð ríkisins

- Nafni breytt í Greiningar- og ráðgjafarstöð og skilgreiningar uppfærðar.
- Þátttaka Greiningar- og ráðgjafarstöðvar í samþættingu skýrt.
- Áhersla á hlutverk Greiningar- og ráðgjafarstöðvar við að veita faglega ráðgjöf, leiðbeiningar og stuðning um fötlun og þroskaraskanir, íhlutunarleiðir og stuðningsþarfir. Stofnunin getur haft aðkomu að einstaklingsmálum og málum tiltekinna hópa barna. Samstarf við Barna- og fjölskyldustofu.
- Greiningar- og ráðgjafarstöð fær heimild til að setja reglur um frumgreiningar og langtímaeftirfylgd.

Innleiðing samþættingar

Undirbúningur

- Ráðstefna um snemmtæka íhlutun.
- Viljayfirlýsing fimm ráðherra og Sambands íslenskra sveitarfélga.
- Þingmannanefnd um málefni barna.
- Stýrihópur Stjórnarráðsins í málefnum barna

Undirbúningur

- Boð um víðtæka þátttöku og samráð og tilnefnt í hliðarhópa.
- Vinnufundur hliðarhópa.
- Ráðstefnan Breytingar í þágu barna í Hörpu.

Samning frumvarpa

- Fyrst unnið að frumvörpum til laga um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna, Barna- og fjölskyldustofu og Gæða- og eftirlitsstofnun velferðarmála.
- Fyrstu drög frumvarpsins send öllum þátttakendum í hliðarhópum og völdum hagsmunaaðilum.

Frumvarpsdrög

- Fumvarpsdrög kynnt í samráðsgátt stjórnvalda.
- Frumvörpin kynnt sveitarfélögum, ríkisstofnunum, samtökum fagfólks og öðrum hópum.
- Umsögn Persónuverndar.
- Hagrænt mat og fjárhagsleg áhrif.

Þingleg meðferð

- Frumvarp til laga um samþættingu þjónustu í þágu barna
- Frumvarp til laga um Gæða- og eftirlitsstofnun.
- Frumvarp til laga um Barna- og fjölskyldustofu.
- Breytingar á lögum um GRR.
- Breytingar á barnaverndarlögum.

Frekari laga- og reglusetning

- Breytingar á ýmsum lögum vegna samþættingar á málefnasviðum FRN og fleiri ráðherra.
- Breytingar og setning relgugerða.

Innleiðing og gildistaka

- Undirbúningur gildistöku og innleiðing.
- Innleiðingahópar.
- Gildistaka 1. janúar 2022.

ISLAND

Hvar liggja tækifærin?
Hverjar eru áskoranirnar?
Hvað breytist?

Stjórnarráð Íslands
Félagsmálaráðuneytið